

Redactare: Alexandra Turcu
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Laurențiu Midvichi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BAJA, FRANCISC

Aproape totul e OK / Francisc Baja. - Pitești : Paralela 45, 2019

ISBN 978-973-47-2967-8

821.135.1

FRANCISC BAJA

aproape totul e ok

Copyright © Editura Paralela 45, 2019

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar
conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

Editura Paralela 45

În ziua în care David Bowie a murit, mi-am zis că singurul mod prin care aș putea să umplu chestia aia pe care o simțeam era să devin eu David Bowie. O voce mi-a zis asta. Nu era prima oară când auzeam vocea. Asta a fost acum șase luni.

De obicei îmi beau liniștit cafeaua. Sau destul de liniștit, pentru că din cauza saltelei mă trezesc cu niște dureri de spate, să zicem, suportabile. Salteaua e încă nouă și probabil n-a fost suficient de scumpă. Adică stăteam prost cu banii când am luat-o. În dimineața aia îmi începusem deja cafeaua, intrasem pe Facebook și am văzut că David Bowie murise. Atunci am auzit vocea. Motivul pentru care vocea mi-a zis că trebuie să devin D.B., e pentru că nu mi-l puteam imagina pe David Bowie murind. Sau cel puțin asta e versiunea pe care v-o spun vouă acum. De pildă, îmi pot imagina moartea oricărui dintre părinții mei, pentru că treaba asta mi se pare firească. Când unul dintre ei a murit, în urmă cu câteva luni, lucrul ăsta mi s-a părut firesc. Nefiresc a fost felul în care l-am aflat. De pe Facebook.

Mă treziseam și, ca de obicei, am pornit calculatorul. Ca de obicei, îmi adusesem cafeaua cu mine. Am deschis Chrome-ul, după care am intrat pe Fb. Exact ca în dimineața asta. Era luni. Exact

ca în dimineața asta. Sus era o notificare. Ok. O notificare. Ca de obicei, am ignorat-o. După câteva minute, am dat click pe ea. Cineva comentase la o postare. Era o mătușă. Nu putea fi decît ceva *boring*. Am mai stat puțin, uitîndu-mă pe *news feed*, după care, la un moment dat, am deschis notificarea. Rodi îmi spunea, într-un *comment*, că Nelu s-a dus și că Nelu, adică taică-mio, nu mai este. Plus niște alte chestii. Adică lucruri care se zic în momente din astea. Am recitit mesajul de câteva ori. M-am uitat la ce oră fusese pus *commentul*. De vreo oră. Deci probabil că nu l-a văzut multă lume. Sau, și mai probabil, nu l-a văzut nimeni. Adevărul e că nu-s un tip foarte popular. Adică nu-s genul care să aibă o mie de *friends*. Sau cinci sute. Am recitit mesajul încă o dată, după care l-am șters. Am dat *refresh* paginii ca să fiu sigur că mesajul a fost într-adevăr șters. M-am uitat la postare. Dispăruse.

De altfel, tot ce s-a întîmplat în ziua aia a fost destul de firesc. Precum ziceam, moartea tatălui e o chestie firească, pentru care te pregătești toată viața.

Pe de altă parte, niciodată nu mi-au ieșit chestiile atunci cînd mi-aș fi dorit să iasă. Mă refer la viață și la lucrurile care contează. Cînd mi-au ieșit, au ieșit mult mai tîrziu decît la alții. Am intrat mai tîrziu la facultate, am avut mai tîrziu prima prietenă și mai tîrziu prima experiență sexuală. Întotdeauna *mai tîrziu*. Ăsta îs eu. Habar n-am de ce. Probabil că-s ghinionist. Cîteodată mă simt prins într-o chestie din care nu pot ieși. Din cauza asta prietenii mei cred că nu-s foarte inteligent. Cred că e ok asta. Nici eu nu cred că-s foarte inteligent. Cel puțin nu mai inteligent decît ei.

Mai e ceva. De fiecare dată cînd aud vocea, e o chestie. Simt că nu mai sînt eu însumi. Sau invers. Sînt *tocmai* eu însumi. Niciodată nu poți fi sigur. E a treia oară cînd mi se întîmplă. Prima oară aveam șapte ani, a doua oară, optîșpe. Acum am aproape patruzeci. Deci

rata e undeva la douăzeci. Dacă totul decurge ok, o s-o mai aud la șazeci, după care chiar nu mai contează. Ely zice că nu totul contează și că mai ales *după* nu contează, treabă cu care sînt și eu de acord. Nici eu nu cred în chestiile alea, pentru că îs prea simple. Dacă chestiile de aici îs complicate, atunci după, adică după moarte, ar trebui să fie la fel. Dacă nu chiar mai complicate. Asta dacă îs. Treabă care nu cred că e posibilă, însă cîteodată Ely zice că totul e posibil, chestie care mă cam deranjează la ea. Ely e prea pesimistă.

Mă deranjează și faptul că David Bowie a ajuns o chestie. Știu, internetul e o zonă în care toți vorbesc de același lucru. Milioane de tipi și de tipe ce dau *share* ca să dea *share*. Biții 1 și 0, 0 și 1, care îl transformă pe David Bowie în David Bowie. Ceva se auto-perpetuează și, în același timp, te trage înăuntru. O chestie ce se multiplică și trece de la mult celularism și șiașamaideparte, la *sapiens sapiens mortis*. Acum ești deodată înăuntru și în afară. Vezi chestia asta și, în același timp, ești văzut de o *chestie* din afara ta. E ca o pîlnie uriașă prin care te strecoți *înspre*.

În ziua înmormîntării am simțit că ceva mă trage înapoi. De fapt, poate asta înseamnă să mergi *înspre*. Habar n-am. În ziua aia trebuia să vină și maică-mea, dar m-a sunat cu o seară înainte să-mi spună că nu poate. Mi-am zis, ok, dar trebuie să găsesc o soluție la treaba asta. Nu voiam să merg singur. Am chemat cîțiva prieteni. Au venit. A fost ok.

Preotul a fost și el ok. N-a fost ca ceilalți preoți. Adică labagiu. Se vedea că vorbește ca unul care înțelege treaba. A muri e o chestie destul de banală, prin urmare n-are rost să amestecăm lucrurile. Iar el înțelegea chestia asta. A pus și niște chestii de la el, pe care le-a citit și de care a mai auzit, dar nimic în plus. N-a fost nimic care să pară că nu trebuia pus acolo. Și asta nu-i ușor. Pentru că la

o înmormântare e cel mai ușor să-ți dai seama când cineva vorbește în plus. În alte situații nu-ți pasă sau nu dai doi bani pe ce zice unul sau altul. Adică cum *să-ți pese* de cineva pe care nu l-ai cunoscut? Pe care nici măcar nu l-ai văzut? Eu l-am cunoscut pe tatăl meu, însă tot nu-mi păsa de el. Ar fi fost cam tâmpit ca tocmai cineva care nu l-a cunoscut să-și dea ochii peste cap. Preotul ăsta nu era așa. Se mai uita în spate, către mine și prietenii mei. Părea un tip discret și probabil preda pe la vreo facultate. Adică părea universitar, mai ales după cum vorbea.

În dimineața înmormântării mă sunase maică-mea.

— Ai făcut comandă la coroană?

La asta chiar nu mă gândisem.

— Nu.

— Și o să mergi cu mâna în cur?

Adevărul era că niciodată nu mă gândeam la chestiile astea.

— Ăăăă, nu, i-am zis. O să iau înainte.

— Bine, să iei. Să nu uiți să scrie pe ea că e din partea noastră.

— Ce?

— Că e din partea mea și din partea ta.

— Bine, bine, o să văd.

— *Trebuie* să scrie, că nu poți să mergi așa, fără să scrie *nimic*.

— Bine, bine, o să scrie, i-am zis și am închis telefonul.

Chiar nu voiam să vorbesc cu nimeni în dimineața aia. Mă mai sunaseră doi prieteni, însă nu le-am răspuns. Mă simțeam într-un fel, pentru că nu știam cum o să reacționez când o să ajung acolo. Chestia asta mă deranja cel mai tare. Că nu știam cum o să reacționez când ajungeam acolo. La amiază trebuia să vină Rapa să mă ia cu mașina din centru. Am mers în piața mare, că locuiesc aproape de ea. M-am oprit în fața tarabelor cu coroane și m-am apropiat de una dintre femei.

— Cu ce să vă ajutăm?

— Vreau o coroană, i-am zis.

— De care doriți?

M-am uitat la ele. Am ales una cu garoafe.

— Asta.

— Și ce să scriu pe ea?

— *A családjától.*¹

— Doar atît?

— Da.

Femeia s-a uitat la mine o clipă, după care a început să scrie. Se vedea că știe maghiară. Toate țigăncile știu maghiară. Habar n-am de ce. Am plătit și am mers către Lenin, acolo trebuia să mă întâlnesc cu Rapa. Am vorbit să ne întâlnim aproape de Sora. Mă tot uitam la ceas. Când am ajuns, m-am oprit mai sus de biserică. O să întîrziem, m-am gândit. După zece minute a apărut Rapa și a tras mașina lângă mine.

— Să deschid în spate? m-a întrebat când a deschis portiera.

— Nu, că intră pe banchetă, am zis și am deschis ușa din spate, ca să băg coroana.

După asta m-am pus în față. Rapa s-a uitat la mine și, în timp ce pornea mașina, m-a întrebat:

— La ce oră e?

— Nu contează, că întîrziem oricum. Când ajungem *e ok*.

Am ajuns mai târziu. Afară era cald și transpirasem amîndoi. Simona era deja acolo. Plîngea. Nu știam de ce plînge. M-am apropiat de ea și am îmbrățișat-o. Nu mi-a zis nimic și eu nu știam ce să-i zic. Am schimbat câteva vorbe cu cei care veniseră, după care am intrat în capelă.

¹ Din partea familiei.

Era o capelă mică. Lumina venea prin două gemulețe. De sus atirna un candelabru. Becurile nu ardeau. M-am apropiat de sicriu și am sprijinit coroana de el. M-am dat cu un pas în spate. Sicriul era închis. Era mai bine așa. M-am întrebat dacă simt ceva, însă nu simțeam nimic. De momentul ăsta îmi fusese frică. Pentru că nu voiam să simt ceva. M-am uitat peste sicriu, înspre rudele lui. Se uitau în jos sau într-o parte. Niciunul nu m-a privit în ochi. Am mers și m-am oprit aproape de ieșire, în spatele preotului.

În timp ce preotul vorbea, mă tot uitam către *ei*. Singurele femei care plîngeau erau sora lui și încă o tipă, mai tânără, pe care n-o cunoșteam. Abia dacă era vreo duzină de oameni. Adică taică-mio n-a avut prieteni. Mi-am dat seama că veniseră cu toții în hainele lor de zi cu zi. Oamenii trebuie să se îmbrace ca lumea la o înmormîntare. Eu îmi luasem costumul negru. N-am avut nicio îndoială. La moartea tatălui, trebuie te îmbraci în negru. De fapt, la orice înmormîntare. În schimb, ei, cu hainele lor de zi cu zi, ponosite și nuștiucum, arătau ca naiba. Din cînd în cînd, îmi aruncau priviri, însă eu nu le întorceam.

Simona era în spatele meu. N-am crezut c-o să intre în capelă. O vreme bună nu m-am uitat în spate. Cînd m-am întors să văd care dintre ai mei au intrat, am văzut-o în spatele meu. Simona stătea sprijinită de o masă. Ne-am privit în ochi cîteva clipe și mi-a zîmbit. Dintre toți care au venit în ziua aia, ea a fost singura care s-a îmbrăcat în negru. Matei avea fiș roșu pe el și ținea în mîini un buchet de flori. Matei era chiar lîngă mine. El a intrat de la început. Matei mă sunase cu o seară înainte. A fost ok din partea lui. La un moment dat, cînd preotul începuse să citească lista familiilor, m-am aplecat către el și l-am întrebat dacă florile îs pentru mine. S-a uitat la mine și mi-a zis pe o voce joasă:

— Da, sînt pentru *tine*.

I-am cerut florile. Am trecut pe lîngă preot și le-am pus peste celelalte. Cînd m-am întors, m-am uitat o clipă la preot și el s-a uitat o clipă la mine, însă nu i-am zis nimic. După asta am mers la Matei și i-am zis să ieșim, apoi m-am apropiat de Simona și, prinzînd-o de braț, i-am zis că pentru mine *party*-ul s-a încheiat.

Am plecat și pentru că toate chestiile au început să-mi vină înapoi. Mai ales cînd preotul a început să citească lista familiilor. Pe noi ne-a sărit atunci. Am simțit un lucru. Un fel de furie. Toate lucrurile au început să-mi vină înapoi. Toate lucrurile de la divorț, de la partaj și tot restul. La treaba asta nu mă așteptasem. Să-mi vină tocmai *astea* înapoi.

M-am văzut din nou acum treizeci de ani. Îs la școală și îs cel mai mic din clasă. Toate fetele îs mai înalte ca mine. O încasez de la toți. După mai mulți ani, încep să am și o limbă ascuțită. Asta era vina mea. Recunosc. Încercam să mă adaptez. Eu zic că aveam umor. Ei erau de altă părere. Însă cu unii dintre ei eram prieten, așa că nu era nicio chestie să ies din asta. Eram într-un fel de rahat și încercam să mă mențin la suprafață.

Acasă nu le spun nimic alor mei. Îs sigur că taică-mio ar fi venit la școală și i-ar fi luat la rost. Mai ales pe profesori. Maică-mea a fost altfel. Ea n-ar fi făcut așa ceva. Se certau des. Aveau chestii de împărțit. Mai ales el. Uneori mă trezeau, alteori nu. O și bătea destul de rău. Maică-mea lucra la grădiniță, iar eu mergeam la grădinița aia. Ca de obicei, la amiază mîncam supă de mere sau supă cu ceva fructe. Era o chestie oribilă pe care trebuia s-o mîncăm. Ni se spunea că era bună.

În grădiniță mi-am dat seama de o chestie. Că niciodată n-ar trebui să mergi la o grădiniță la care lucrează maică-ta. Asta e valabil și dacă maică-ta e profă, am auzit. Ar trebui să fie o treabă ok,

doar că nu e așa. Atunci mi-am dat seama că maică-mea nu e așa diferită de taică-mio. Bineînțeles, atunci încă credeam că *toți* îs așa. Părinții, adică. Însă maică-mea a făcut o singură dată o chestie mai timpită. Deci presupun că e ok. Presupun că și părinții altora făcuseră cel puțin o dată o chestie din asta. Adică timpită. Probabil că unii o să vă zică că o chestie din asta nu li se putea întâmpla *lor*. Că părinții lor îs altfel sau că părinții altora *au fost* altfel. Presupun că e ok să zici asta. Presupun că e ok mai ales dacă ai trecut printr-un rahat de genul ăla. Sau cel puțin așa se zice.

În rest, școala a fost ok. Într-o după-masă, prin clasa a opta, a apărut Vidéki. Era ora de dirigenție. Când apărea se făcea o liniște din aia. A pus catalogul pe masă. S-a uitat în jur. Și-a tras scaunul și, ca de obicei, s-a așezat cu o mișcare obosită. S-a uitat încă o dată o vreme în jur. Vidéki era o femeie destul de acră și probabil că niciodată nu-i plăcuse slujba asta de rahat. Avea un păr blond spălăcit, care îi stătea ca dracu', din cauză că era destul de sîrmos. Avea și un nas cam lung și era destul de înaltă. Când vorbea, o făcea mai mult în silă, avînd în același timp un ton răspicat. Când nu vorbea, era cam aceeași chestie, decît că tăcea și se uita la noi în felul ei. Trăia probabil în lumea ei, despre care noi nu știam mare lucru. Era profă de matematică și avea un soț. Atît știam despre ea. În dimineața aia avea o hîrtie în mîină. S-a uitat la ea și a zis:

— Am un anunț de făcut...

După care, tot așa, în silă, și-a scos ochelarii din toș și, punîndu-i pe nas, a continuat:

— Am primit de la biblioteca școlii o... *statistică*. Elevii care au citit cele mai multe cărți în anul ăsta școlar...

S-a oprit o clipă. Ridicase o sprînceană și se uita la hîrtie ca și cum ar fi scos-o din budă.

— Ei bine, da... e vorba de... *J*, a zis ea pe un ton dezamăgit, de parcă ar fi vorbit dintr-una din zilele ei proaste.

Toată lumea s-a uitat în spate. Eu stăteam în ultimul rînd. Nu tocmai. Mai era un rînd în spate. Adică, mai exact, în spate mai era o bancă și, după asta, mai era un rînd de bănci, însă rîndurile alea nu erau niciodată ocupate. Practic eu și cu Lorand stăteam în penultimul rînd. Lorand a fost cel mai bun prieten din școală. Cu el împărțeam notele cele mai slabe din clasă. Cînd Lorand a auzit asta, s-a simțit pentru prima oară mîndru de mine. Mi-a dat un cot și m-a felicitat. Mi-a promis că va scrie chestia asta pe bancă. Nu cred că a scris. Adică aș fi ținut minte. Cînd ne plectiseam, scrijeleam chestii pe bancă. Cînd ne distram, făceam aceeași chestie. Banca noastră era plină de amintiri. Multe din ele nici nu erau ale noastre.

Nu citeam cine știe ce. Cărți de povești. O groază. Apoi din alea de aventuri. Apoi din alea polițiste. Alea mi se păreau cele mai ok. În pauze mergeam la biblioteca școlii. Era chiar la parter. Un gemuleț mic într-o ușă de lemn. Un fel de chestie care se deschidea și pe care așezai cărțile. Prin deschizătură se vedeau niște rafturi și o femeie, de obicei în rochie. Stătea pe un scaun. Citea. În spatele ei, printre rafturi, se vedea lumina ce venea dinspre geamuri. Sus, neoeanele aveau aceeași culoare. Albă. Cînd mă vedea, se ridica și, apropiindu-se, se uita în jos, la mine.

— Da? mă întreba.

Avea o voce plăcută și caldă.

— Vreau cartea asta, îi ziceam, întinzîndu-i cartonașul.

Îmi lua fișa, se uita pe ea, după care îmi zicea:

— Dar pe asta ai mai împrumutat-o...

— Știu, dar vreau s-o citesc din nou, îi ziceam cu o voce nesigură.

Stătea gânditoare câteva clipe, uitându-se la mine zîmbind, după care se întorcea și dispărea printre rafturi. Mă gândisem pe atunci că treaba asta nu era ok. Adică să recitești cărțile. Însă mi se rupea de ce credeau alții. Mie îmi plăcea. Îmi plăcea să recitesc cărți. Le citeam peste tot. În pauze, în curtea școlii, în ore, în parcuri, nu în autobuz, că erau aglomerate ca pula, pe drum și, în fine, acasă. Azi citesc mai puțin. Adică mai deloc. Azi mă uit la aceleași filme. Maică-mea îmi zicea că or să mă strice la cap. Cărțile, adică. Taică-mio nu zicea nimic. Pe el nu-l interesa ce citeam, ce făceam, ce note aveam sau cine eram. Rareori intra la mine în cameră.

În altă oră, Vidéki ne-a întrebat ce meserie am vrea să ne alegem. Într-un fel era o întrebare relevantă. Aș vrea să fiu inginer, i-am răspuns când mi-a venit rîndul. A fost prima chestie care mi-a venit în minte. Vidéki a pufnit pe nas și a făcut un gest cu mîna prin aer, ca și cum voia să treacă la lucruri mai serioase. Ca să mă convingă, mi-a citit notele din catalog. Au început să rîdă cu toții. Însă mie îmi păsa prea puțin. Mi se rupea. Eu n-aveam genul ăsta de planuri în cap.

Eu și cu Lorand vorbeam de cu totul altceva. Trăiam în lumea noastră. Chestia noastră n-avea nicio chestie cu școala sau cu părinții noștri sau cu ce îți trece în minte cînd ești copil. Inventam chestii. Adică ne abuream unul pe altul. Care zicea cea mai mare tîmpenie, *ăla* era. Decît că trebuia s-o faci cu detalii. Nu era suficient să spui că aseară ai fost pe Lună și te-ai întîlnit cu dracu' știe cine, că nu eram copii de grădiniță. Trebuia să povestești *cum* ai ajuns acolo, *ce* ai văzut acolo și pe *cine* ai mai văzut acolo sau pe cine *nu* ai văzut acolo. Lorand îmi povestea că văzuse draci. Ok, nu pe Lună, ci așa, primprejur. Pe draci îi vezi în anumite momente și în anumite locuri. Asta o știe toată lumea. O să ziceți

că toți copiii fac asta, dar nu-i așa. O dată că unii îs prea serioși să facă asta. Apoi, alții se țin după fete sau cred că se țin după ele. Și alții... Ok, alții așa îs ei. Nu-i duce capul. Nu e neapărat vina lor. Chestia nasoală cu dracii e că pot fi în mai multe locuri. Practic, oriunde te întorci, ei îs acolo. Pentru că, dacă știi să povestești, atunci dracii chiar pot fi *acolo*. Adică îi simți. Bineînțeles, azi nu mai cred în chestiile astea.

Eu și cu Lorand obișnuiam să chiulim. Chiuleam destul de mult. De fapt, chiuleam cel mai mult din clasă. Nota la purtare ni se scădea din oficiu. Însă nu chiuleam să chiulim, ci o făceam din principiu. Mergeam la filme. La filme am mers cel mai des în Mănăștur. Se construise unul nou. Adică cinematograful. Vii la *Dacia*? Asta era întrebarea pe care am auzit-o cel mai des pe atunci. Chestia cu *Dacia* era că arăta destul de oribil. Ne-am dat și noi seama de asta. Mai ales în comparație cu alea din centru. Alea erau mici și cochete. ăsta era uriaș, cu ziduri înalte de beton. Pe jos, un mozaic de beton. Tavanul era alb și neinteresant, tot beton. Practic, arăta ca cripta din Mănăștur. Acolo unde duci morții să stea pînă vine popa să cînte. Diferența era că aici trebuia să plătești ca să intri. Plus că se proiectau filme. Filmele erau ok. Decît că la orele cînd chiuleam noi erau doar alea de matineu. Adică pentru mucoși. Costa doi lei un film din ăsta, dar, ca să mergem la alea din centru, ar fi trebuit să plătim și un bilet de tramvai. Puteam să nu plătim, dar atunci trebuia să ne uităm cînd urcă gaborii. Adică controlorii. Nu ne era frică de ei. Ne era frică doar de *ciöveși*. Cînd apăreau controlorii, o zbugheam jos. Oricum, nu plăteam amenda, dar ne luau numărul de pe veston. Ne amenințau că ne reclamă la directorul școlii. Niște labagii, bineînțeles. Treaba asta nu putea însemna pentru noi decît un singur lucru. Scăderea notei la purtare. Doar că asta